

PERIÓDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

LUJÁN.

Era un actor de primera
 á qui 'l públich admirava,
 y que va baixá á la tomba
 quan més son talent brillava.

NOVELLI.

Entre la decadencia cada día més accentuada del teatro espanyol, es digne de aplauso que vingan los actors extrangers de verdadera válua á demostrarnos prácticament lo que ha de ser lo teatro, y en especial lo teatro modern. Al escriure aquestas ratllas no preteném fer cárrechs á ningú en particular, ni molt menos abusar del dret de fer comparacions, per més que cada vespre, al eixir del *Teatro Lirich* assombrats, entusiasmatats per lo que acabém de veure, sentim dintre de l' ànima una especie de corcor, que 'ns fá exclamar:

—¿Per qué será, á qué deu atribuirse aqueixa superioritat dels cómichs extrangers, sobre 'ls nostres? ¿Y per qué valent lo que valen, recreant lo que recrean, ensenyant lo qu' ensenyen, treballan sols pels doscents ó trescents admiradors —sempre 'ls mateixos— que 's donan cita cada nit en l' elegant teatro?

¡Ah! No doném tota la culpa als artistas que consagran á la escena son talent y sas facultats, si no fan més de lo que solen fer. Una part de aquesta culpa recau en lo públich, reo de indiferencia, viciat, inintelligent. Aquest públich que aplaudeix l' amanerament, las tiradas de versos recitadas sempre ab las mateixas inflexions, los crits y las extremituts, mentres per una part malmet als cómichs ávits del aplauso, á tan poca costa adquirit, no será tal volta jutje prou competent per' apreciar los primors, delicadesas y finuras adequadas á la excelent interpretació de una obra escénica.

Pero deixémnos de preámbuls, y probém de bosquejar la figura del célebre actor italiá, que avuy tenim entre nosaltres.

Ermete Novelli es encare molt jove: no te més que 38 anys.

Nou anys enrera visità Barcelona per primera volta, formant part de la companyia Belotti-Bonn, que funcionà una curta temporada d'istiu en l'antic *Teatro de Novedats*. A càrrech de Novelli corrian llavoras los papers de característich y era en extrém xocant la facilitat ab que aquell jove de 29 anys se transformava á voluntat des-empenyant los múltiples papers de la sèva corda, reduhits casi sempre al tipo qu' en espanyol ne dihém *barbas*.

Adquirí entre 'l jovent artístich y literari de Barcelona carinyosas simpatias ja que á més de un actor inteligentíssim es un home de cor, un carácter franch y obert, un de aquells sers fácils á l' amistat y al companyerisme.

Ja en aquell temps se comentavan sos primers passos en la difícil carrera de l' escena. Fill de Bertinoro (Romagna), comensá com comensan molts, desempenyant papers insignificants lo que 'ls italians ne dihen *le piccole parti del tirocinio*. Sortir á las taulas y alborotarse 'l públich era sempre una mateixa cosa. Alt, esprimpolat, ab uns ulls molt vius, un nás famós, pobre de carns y apocat, lo públich se 'l rifava y 'l tractava de *cane y buono á nulla*... Fins un dia que armantse de resolució 'l desventurat principiant s' adelanta fins al prosceni, y dirigintse als alborotadors, los diu:

—Per pietat: tinguin en consideració, que no poseheixo cap més arbitre que l' escena, y que fora del teatro 'm moriré de fam.

La compassió va guanyar lo cor dels que movían xivarri, y desde aquell dia, ja que no aplaudit, fou tolerat lo novell artista.

Entre tant l' home 's formava. Son esqueleto 's cubria de muscles, sa fesomia s' anava regularisant. Y acabá per adquirir una cara pastosa, de goma elástica, propicia á l' expressió repentina de tots los afectes y de todas las passions y á la caracterisació adequada dels personatjes més variats. Lo sèu esprit creador, la sèva imaginació viva y desperta disposavan ja de un físich obedient y dúctil. Novelli estava en camí de ser una gran figura del teatro.

Belotti Bonn lo prengué de característich, y l' any 83, al formarse la gran companyia nacional composta dels artistas més famosos de Italia, Novelli formá part d' ella, com á barba, sent aplaudit y celebrat ab tal entussiasme, que 'l públich de Roma lo colocá entre 'ls primers actors dintre del sèu género.

Pero poch amich de dormirse sobre 'ls llores conquistats, sos triunfos 'l estimularen, fentli abordar son ideal, consistent en formar y dirigir una companyia cómica, genérica, deslligada de las trabas tradicionals, que senyalavan á cada actor una limitada esfera d' acció. Ell mateix se trobava estret dintre de aquestas trabas tan ocasionadas al amanerament y ansiava emanciparse.

Lográ fácilment lo sèu propósit: formá la companyia, 's convertí en preceptor dels sèus companys y al poch temps sas representacions se contavan per grans éxits. A la penuria succehí l' abundancia. Sos artistas s' han acostumat á admirarlo, á seguir sas observacions, á secundarlo plens de fé y animats per l' éxit.

Ha recorregut tota la Italia y alguns teatros extrangers; y per tot arréu ha recullit lo fruit de son talent unit á sas facultats pasmosas. La comedia, lo drama, la tragedia, fins la farsa y lo

juguet li son tan familiars, que 's fá impossible compendre tan extraordinaria multiplicat de medis y de recursos reunits en una sola persona.

Rossi era l' áliga en lo género Shaksperiá; Salvini, admirava en la tragedia; Mayeroni era un intérprete acabat del drama y lo melodrama; Emmanuel sobressurt en lo género realista.... Donchs bè, Novelli ho abarca tot, sense ser imitador de ningú.

En la fesomia, en los ademans, en la caracterisació dels personatjes es ell, sempre ell, y es sempre al mateix temps lo personatje que representa. No hi ha flexibilitat comparable á la sèva. Dintre de cada paper mostra tal abundancia de matisos, tal riquesa de detalls que un se queda pasmat y confós. No busca l' aplauso y 'l troba ab una mirada, ab una paraula, ab un moviment. Es tot ell expontaneitat, naturalitat, veritat. Fà riure y fá plorar al sèu arbitre: alegra y conmueve se contrau y s' abandona: tè 'ls desbordaments del geni y 'l domini del art per enfrenarlos.

Una de sas especialitats es la caracterisació dels tipos, y aquesta especialitat ressalta anantlo á veure dos días seguits:

—¿Pero es possible que aquest siga aquell de ahir?—se pregunta tothom.

Y tan possible y tan cert, com es cert que per ell cada obra, cada personatje tenen un valor distint y algunas vegadas diametralment oposats. Posseheix un privilegi extraordinari. En lloch de acomodar los personatjes á las sèvas facultats, com fan molts artistas, fins dels més aplaudits, acomoda las sèvas facultats als personatjes, presentantlos un relleu extraordinari.

Pertany de plé á l' escota del gran Coquelín, al qual, en nostre concepte, aventatja en geni, en abundancia, en facundia, ja que no en finura.

**

No intento seguirlo en las distintas obras que porta representadas fins ara, porque allargaria massa las dimensions del present article, que no ha de tenir sinó 'l carácter de un petit bosqueig.

Ha fet tan y tan bó, que no sabria cóm donarne compte.

Es l' home de las improvisacions repentinas. Ni en Lagartijo en la Plassa de Toros es més amatent als *quites*, qu' ell á la més petita dificultat que podria entorpir una representació.

En lo segón acte de *Papá Martin* va girarse una copa de ví, —y ell digué sense inmutarse:— *Bon augurio* (Porta sort) ab tanta oportunitat, que la major part del públich prengué aquest *bocadillo*, com si formés part de la comedia.

Dilluns representava l' advocat de *Fernanda*, y estava terriblement enrogullat. En l' acte quart un personatje li diu:—He mort á fulano en desafío: me portarán als tribunals ¿voleu encarregarvos de la mèva defensa?

Y Novelli respón:—Ab molt gust, tant bon punt recobri la véu.

Manera delicada é ingeniosa de donar compte del accident que l' affigia.

Pero ab rogall y tot va fer lo personatje de una manera inimitable. Qui l' ha vist al final del acte tercer abrahonantse fet una fiera contra la sèva esposa—qu' es també una excelent actrís—pera arrancarli una carta, caragolarla entre sos braços, triturarla materialment, mentres ella 's defensa com una pantera, no l' olvidará may més.

Gran número de admiradors anaren al sèu camerino á felicitarlo, y 'l trobaren aixugantse 'l revers de la má dreita: hi tenia una esgardissada,

FIGURÍNS PÉLS GEGANTS.

Ell, vestit de don Francisco,
 ella, igual que Barcelona:
 la víctima y el verdugo ..
 ¡quina parella més monal

conseqüència de aquella lluyta tant notable, precisament perquè era tan real.

Aquest es Novelli, quan s'abandona, quan se posa nervoso, y s'hi posa sempre que ho requereix la situació.

En cambi váginlo á veure en lo monólech *Simplicitat*, y aquell assistent plé de rudesia y de bondat de cor, los farà riure y 'ls farà plorar y 'ls ficarà 'l cor dintre del seu puny, contantlos una senzilla y tendra historia de familia, ab lo teló caygut, sense ajuda de l'aparato escénich, parlantlos com si 's trobés familiarment entre 'ls espectadors.

Molt hem vist en lo teatro; pero may havíam experimentat un efecte més penetrant, més fondo, mes avassallador.

La nota dominant en tan famós artista es l'amenitat.

Hi haurá pocas personas—fins entre los que no comprenen un borrhall de italiá—que no entengan al artista y als demés actors de sa notable companyia.

Aquesta circumstancia fá que siga més de sentir que no s'ompli cada vespre lo *Teatro Lirich*.

Pero ó molt m'enganyo, ó també ara, quan arribi 'l terme de la serie de funcions anunciadas, serán molts los que dirán, com tantas altres vegadas, tractantse de notabilitats de la escena, que han comensat ab lo teatro buyt y han acabat reunint grans entradassas:

—¡Quina llástima que se 'n vaja tant prompte, un home que 'ns deleytava tant!

P. DEL O.

CLÀ Y CATALÀ.

SONET.

Tens las mans molt finetas, Filomena;
son blanques com la neu, y tan bufonas
que quan sentint amor las abandonas
á mos llabis ardents, m' encisan, nena
Més encare que al dirto 't causi pena,
te diré, ja que 'l nom d' aymant me donas,
que per més que tas mans sigan tan monas,
per casa no 'm convenen de tal mena.
No foren, segóns veig, las de la esposa
que té de rentá 'ls plats y las cassolas,
y fregar sense escrupol las rajolas,
puig las tens tan finetas nena hermosa,
que no més servirían per du 'l vano
ó per tocá una pessa en algún piano.

A. ROSSELL.

LO MILLOR REMEY.

Tot va venir d' un malehit parell de guants de color de palla, que l' Enrich necessitava pera anar á no sè quina festa íntima que una encopetada senyora donava als seus amichs.

Per trobar guants, casi es precis entrar en una guantería, y entrant en una guantería, es lo més fácil del món veure alguna guanterera.

L' Enrich ne va veure tres ó quatre, totes guapas, totes simpáticas, totes jovas. De bona gana s' hauría comprat tres ó quatre parells de guants, si hagués pogut lograr que cada parell li hagués probat una guanterera distinta. Pero com aixó no era possible y ademés lo pobre jove anava depressa y no 's podia entretenir ab expansións d' aquest género, va conformarse ab la sèva sórt, y apoyant lo colze sobre 'l taulell, va dir ab tó sech y precipitat:

—Guants palla; prompte.—

Mentres la dependenta 'ls hi posava, l' Enrich va aixecar lo cap, dirigint la mirada á la guanterera que bellugava 'ls dits com si fés puntes sobre la seva má, y al veure aquella cara casi á mitj pam de la sèva, lo cor li va fer un salt y sense pogueuse contenir, va exclamar:

—¡Oh!—

Un poeta, al arribar aquí, ompliria set ó vuyt planas pera explicarlos que la guanterera en qüestió tenia 'ls ulls d' aquesta ó d' aquella manera, que la sèva boca semblava aixó, que 'l nás tirava á d' alló y que la barbata tenia molt paregut ab tal ó qual cosa.

Jo no m' embolicaré tant: l' únich que diré es que la nena dels guants era la criatura més mona que s' ha vist may en una guantería. Y aixó que se n' hi veuen de moníssimas.

Aquell ¡oh! de l' Enrich era, pues, un crit espontáneo d' admiració. Y com que de l' admiració al interés no hi ha més que un pas y del interés al amor dos travessos de dit, casi será inútil manifestar que l' Enrich va enamorar-se súbitament de la guanterera, quedant tan encantat d' ella y perturbat per la emoció, que per poch se 'n va de la botiga sense pagar los guants.

Ab lo qual al establiment no haurían perdut res porque si no 'ls hagués pagat aquell día, 'ls hauría pagat l' endemá, quan l' Enrich va tornar á la guantería.

Efectivament, l' endemá l' Enrich no necessitava guants; pero necessitava la guanterera. Tota la nit havia pensat ab ella: dormint, l' havia vista; despert, l' havia somiada. Era una idea fixa, una passió volcánica, un deliri...

—O 'l seu amor ó un tiro.—

Aquesta va ser la conclusió que l' Enrich va donar á las sèvas desordenadas meditacions.

Aixó del tiro potser ho va dir per donarse importancia interiorment; pero 'l cas es que ho va dir, y tantas vegadas va repetir's ho, que va acabar per créures'ho, á pesar de que—y aixó va en confiança—era incapás de fer semblant barbaritat.

De totes maneres, l' Enrich va tornar á la guantería, va demanar un parell de guants... de qualsevol color, y sense reparar en lo inconvenient del lloch y de la hora, va declarar-se á boca de carro, pintant á la guanterera tot l' amor que per ella sentia, explicantli que sense ella no podia viure... y acabant la relació parlantli d' alló del tiro

¿Volen que ara aquí 's comensi un drama, partint del principi que la guanterera li diu que nó, y donant lloch á que l' Enrich s' arrenqui 'ls cabells y plori y 's revolqui per terra?

Pues no pot ser. Lo que ve no té res de drama, sinó d' idili: un idili tendríssim, armoniós, dols com las fruytas d' América—quan son maduras—y embriagador fins al últim grau.

La encantadora guanterera—¡lo que son las casualitats!—també s' havia enamorat de l' Enrich. En tota la nit no havia dormit pensant ab ell; tenia grabada la sèva imatge al cervell ó no sè ahont; en una paraula, estava disposada á estimarlo eternament y si convenia fins á casars'hi.

L' Enrich no hi veyá d' alegría.

No podia demanar més... ni costarli menos.

Lo galán y la dama ja están conformes: la cosa marxa vent en popa; pero ara entra 'l traydor, ó 'ls traydors. En aquestos assumptos ja se sab que 'ls traydors son los pares.

Carregat de cébas y boig per la guanterera, l' Enrich emprén als seus papás y 'ls comunica la sèva situació.

—Papá... mamá: estich enamorat.

—¡Y ara! ¿qué vols dir?

—Estimo á una guanterera, rossa com un fil d' or, pura com un ángel y sense pare ni mare, ni cosins ni oncles.

—¡Pero. noy...!

—Estich decidit á casarm'hi.

—Escolta, escolta...! ¿no veus que...

—No veig res: vull casarme ab la Matilde, vull casarme ab la Matilde... ¡y vull casarme ab la Matilde...!

—Una infelís guanterera...!

—L' infelís seré jo si no m' hi deixan casar...

—Pero...—

L' Enrich se posa á plorar com una criatura y 'ls papás se retiran á deliberar.

Dugas senmanas després de la escena que havém presenciada, la situació está perfectament deslindada.

Los pares de l' Enrich, que ocupan una posició brillantíssima, no volen que 'l seu únich fill se casi ab una misera guanterera, que no té res més que una cara hermosíssima y un grapat de cabells d' or al cap.

LOS TROMPETERS DEL ALCALDE.

«Don Francisco es un gran home...»
 «Don Francisco es un gegant...»
 ¡Veyám si á copia de inflarlo
 encara 'l reventarán!

L' Enrich s' ha tornat magre com un clau y no vol menjar ni beure.

Un metje se l' ha mirat y ha dit que si no procuran distréurel es fácil que 's mori.

—¿Qué farém?—diu la mamá, despacientada.

—Ferlo viatjar—respón lo papá—los ayres de l' ausencia son lo millor remey per certas malalties.—

Adoptada aquesta salvadora resolució, lo papá fa un discurs al seu fill, li entrega una quantitat, recomanantli que quan se li acabi ho avisi, y l' envia á París.

Cada senmana l' Enrich escriu als seus pares.

Las primeras cartas son amargas y empapadas de reconvencions. Després va calmantse una mica; poch á poch la melancolia desapareix y acaba per enviar unas cartas tan alegres y expansivas, que 'ls seus pobres papás, exclaman al llegirlas:

—¡Vaja, ja 'l tenim curat!—

Y li van remetent diners, porque 'l xicot diu que á París se gasta molt.

Van passant senmanas y senmanas y mesos. L' Enrich está curat del tot. Las s-vas cartas son un teixit de frasses alegres y descripciones pintorescas. Fins está gras: ha enviat lo seu retrato y casi ni 'l coneixian, s' ha fet tot un home.

—Bueno—diu un día la mamá, després d' haver llegit la carta de l' Enrich, que s' acaba de rebre;—¿que ha de durar sempre aquesta ausencia?

—No—contesta 'l seu marit—ja fa diset mesos

qu' es fora. Lo remey ha fet l' efecte. Pot, per lo tan, tornar sense perill.

—¿Sabs qué podriam fer? Anarlo á buscar á París nosaltres mateixos, sense avisarlo.

—¡Just! Li donarém una sorpresa.—

Tal dit tal fet.

Ja son á París.

Los pares da l' Enrich baixan d' un carruatje y s' aturan davant d' una porta que 'l cotxero 'ls senyala.

—¿Es aquí, oy?—diu la mamá ab ansietat;—¿no es lo número 17?

—Sí—respón lo marit ab igual emoció.

Y pagant al cotxero, pujan escalas amunt, corrent, volant... ab l' anhel propi d' uns pares que fa disset mesos que no han vist al seu fill.

—¿No viu al ters pis?—pregunta la mamá, aturantse tota sofocada.

—¡Sí, ters; es aquí: truca, corra...!

Sona un timbre, y als pochs moments s' obra la porta y surt una dona, la criada de la casa de huéspedes, probablement.

—¿Viu... vive... está aquí un tal... senyoret Enrich?...

—Oui, entrez...—

Entran, guiats per la minyona, atravessan dugas ó tres habitacions sense veure á ningú, y en lo moment en que van á penetrar en una saleta banyada per la llum del sol, marit y muller llensan un crit y 's quedan á la porta, petrificats.

En un silló, brodant una coseta blanca, hi ha la Matilde.

Y en un altre silló molt á propet d'ella, hi ha l' Enrich ¡lo seu Enrich! gràs, satisfet, roig .. y tenint als brassos una hermosa criatureta de bolquers, rossa com un àngel, qu' es lo viu retrato d' ell, y de la simpática ex-guantera.

A. MARCH.

ÍNTIMA.

En gays versos volía, nineta,
aixecar tas virtuts fins al cel,
fente casta y hermosa y amable...
...y cent cosas més.

Jo-pensava de tú ferne un àngel,
(á pesar que ja se que no ho ets)
de ton rostre un model de bellesa
ab tot y ser lleig.

Mes la sort, que si es cega es molt justa,
no volguent que mentidas digués,
ha llensat sobre 'ls versos... tants *topos*
com taras tú tens.

Y per cert, jo no 'm creya, ma vida,
que ta historia tan negra sigués...
...ab la tinta que hi ha sobre 'ls versos...
¡ni 's veu lo paper!

M. RIUSEC.

CONQUISTAS DEL PROGRÉS.

No hi ha res tan bonich com lo progrés pero...
Ja venen peros.

DONYA PURA.

Es viuda, viu tota sola,
diu qu' es bastant de la gresca
y tinch entés que molts vespres
surt... á pendre un xich la fresca.

Es lo mateix que 'ls carmetlos per las criatures. No hi ha res tan dols; pero fan cuchs.

Aquí tenen lo tranvía. Va molt bè, es molt cómodo, reporta molts ventatjas... pero devegadas s' olvida de que ha sigut inventat per tot aixó, y en compte de ser ventatjós, aixafa un home.

Las máquinas, lo vapor. . ¿volen res més admirable y fenomenal? Aixó de que ab una mica de foch dintre una fogayna, voltin tantas rodas, y pujin tantas barras, y baixin tants émbols... ¿es portentós, veritat? Pero ¿Y quan la caldera reventa y 'ls émbols y las barras y las rodas se 'n van á can Pistras, en companyia dels treballadors que hi ha á prop?

Cada vespre, passejantme per la Rambla penso lo mateix.

'M miro 'ls fanals eléctrichs, y al veure la claror que donan, me dich á mí mateix—perque jo, per evitar disgustos acostumo á enrahonar sol:—

—¡Quina conquista més hermosa es la electricitat! Si 'l progrés d' aquest sigle no 's pogués demostrar ab res més, bastaria la llum eléctrica per deixar sentat que...

¡Bo! Quan més entussiasmat estich enfilánt-melas per aquest cantó, s' apagan los fanals eléctrichs que jo anava alabant y 'm quedo á las foscas y sense paraula.

Los reaccionaris se 'n riuen y sofocan als avançats, ensenyantlos las pampallugas dels llums.

—Y donchs! —diuen recreantse en la nostra derrota—¿no deyan que anavan tan bè aquests fòtils? ¿no asseguravan que 'l gas s' hauria de retirar á la vida privada? ¿no feyan corre que la electricitat era una invenció tan tremenda, una cosa tan segura, una iluminació tan infalible?—

Los reaccionaris generalment no tenen may rahó; pero ab aixó dels llums eléctrichs sí que 'n tenen. Jo soch aixís: la rahó ni que sigui á un moro, á una bestia, á un madú.

Perque, siguém imparcials: ¿qué significa aixó de que vingui un, dihent que ha inventat un llum que no té rival... y mentres l' estém examinant s' apaga?

¿Que ho fan de serio ó de broma?

Si es broma, puede pasar...

pero convindria que no ho fessen més, perque la broma ja fa massa temps que dura.

Y si no es aixís, si realment aquestas intermitencias y tremolins dels llums eléctrichs provenen de que la cosa no está ben perfeccionada... que 'ns tornin lo ral y que ho deixin corre fins que 'n sápigam més.

Dir lo que jo dich no es ser atrassat ni *oscurantista*: al contrari; 'ls *oscurantistas* son los de la llum eléctrica, que 'ns deixan á *oscuros*.

A mí 'l progrés m' agrada molt.

Pero també m' agrada que 'ls llums fassin bona cara.

Aixó no es cap pecat.

«Hasta los santos se alegran
de ver una cara buena»

¡Ves qué dirían los santos, si veyan la cara que fan los llums eléctrichs de la Rambla!

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES.

BALADAS de APELES MESTRES.—Per més que tipogràficament hajan vingut al món després, en l' ordre cronològich son molt anteriors las BALADAS als ja famosos IDILIS. Pero fillas de Apeles

L' EXPOSICIÓ ESPANYOLA A LONDRES.

SPANISH
EXHIBITION
TO
LONDON

sabut evocar bonichs quadros de l' Edat mitja, infundintlos una intenció marcadament moderna. Y aquesta intenció es lo que fa més simpáticas las composicions del poeta.

Lo rey y 'l juglar inaugura la colecció. Los dos personatjes se passejan per un bosch animat pèl cant del rossinyol, esma'tat de flors y de papallonas. Lo rey està pesarós — «Fesme

riure, mon juglar» diu lo monarca. Y 'l juglar — intérprete del autor, fervent devot de la mare naturalesa — li contesta:

— «Contemplém y meditém
que 'l sentir val més que 'l riure,
contemplém y meditém
que al palau prou que riurém.»

Manera felís, senzilla, adequada de colocar per damunt de las pompas y vanitats cortesanas, las galas de natura, sempre tan admirables per qui sab sentir las.

Lo boig es l' historia del homè befat y escarnit en vida, á qui la posteritat li alsa estátuas després de haverlo deixat morir de fam y fret.

En la *nit dels morts* s' hi observa una idea tendre y originalíssima — Entre la farandola dels difunts que la disfrutan, una parella d' esqueletos enamorats se passejan de brasset pèl fossar, oferintse una corona de semprevivas «qu' es la flor que sempre dura.»

Lo gitano jugant als daus ab la reyna, es una hermosíssima rondalla, plena de animació, de moviment, de colorit y de frescura.

La *mitja nit* ab l' àngel que movent un cascall va repartint la llevor dels somnis, dolsos per la gent pobre, agitats pèls poderosos, es una nova encarnació de la idea mateixa que ha desenvolupat l' autor altrás vegadas, idea que 's completa en la titulada *La corona*, en la qual se desprèn lo rey de sa diadema pera colocarla sobre 'l front de un pobre, y troba aquest qu' es més feixuga, més pesada que 'ls anys que l' encorban.

Lo flori d' or, *Lo cavaller negre*, *Lo castell*, *Lo cavaller*, al igual que *Lo senyor*, *La filla del rey*, *Lo preceptor* y *Lo leprós*, son vuit quadros d' Edat mitja, admirables per sa originalitat y alguns per sa intenció acerada.

Al fons de la mar es un cant d' eternitat de dos amants, dos náufrechs, que jauhen abressats al fons de l' aygua.

«Y al suau remolí
dels dofins que passen
cruixen tot brandant
sas osseras blancas.»

En la *Bruixa*, feta á istil popular, s' hi admira una forma irreprotxable, igual qu' en *Lo pres*.

La flor del ametller y *La comtesa malalta* son dos notas impregnadas de una ternura encisadora com es *L' usurer* un apólech trassat ab un vigor extraordinari.

L' Emperador de la Xina es un capritxo de

— ¿En España no tener más que lo que haber expuesto aquí?
— ¡Ca! ¡Tenemos unas mujeres, que dan el opio!
— ¿Y por qué no haberlas traído?...
— Porque... no son artículo de exportación...

Mestres y ab juvenil carinyo engendradas, portan desde la primera á l' última la marca, 'l sagell, l' ayre de familia de tan inspirat poeta, com brillant y distingit artista.

No podía de menos: es la balada un dels géneros que millor s' acomodan á son geni. Narracions curtas, de cadencia musical, y ab una vaguetat misteriosa que no destruheix los contorns del dibuix ni confon la magia del colorit, tenen totas las condicions necessarias pera cautivar. Son producte sanitos de una imaginació fecunda y ostentan además qualitats de forma inmillorables.

Hi ha que llegir aquells versos fácils y cisellats, al mateix temps que nutrits de ideas, per admirar una vegada més la personalitat del poeta.

Altres, avants qu' ell, han escrit baladas románticas, concepcions artificiosas dels temps feudals, banyadas ab la llum melancólica de la lluna y adornadas ab tota la indumentaria convencional propia de un género passat de moda. Apeles Mestres, més conciensut, més sincer, ha

poeta, y *Handermanli* una alenada d' ayre de aquella Suissa tan estimada del autor de las BALADAS.

Sols al objecte de donar una idea de la hermosa varietat del llibre hem fet la breu resenya que precedeix. Las qualitats del escriptor no poden apreciarse bè sino llegintlo, deixant al lector l' impressió directa, y es lo que aném á fer, reproduhint una de sas composicions més nervudas. Se titula

LO NOVICI.

A l' ombra de una arcada
del claustre á la quietut,
perduda la mirada
y 'l vell rosari al puny,
sagnant sota 'l cilici
y espurnejantli 'ls ulls,
tot sol parla 'l novici
ab tremolós mormull:

—La terra que 'ns sustenta,
lo sol que 'ns dona llum,
la lluna que ara argenta
lo firmament obscur,
la pau de la vesprada,
las flors ab sos perfums,
tot es per tú ¡malvada!
¡perjura es tot per tú!

¡Per tú l' ardenta flama,
per tú 'ls petóns impurs
del vil que diu que t' ama
damunt de ton pit nul!

Y en tant que aquí 'l novici
que plora y se consúm,
sagnant sota 'l cilici
á Dèu prega per tú.

Li diu que sempre puguis
gosar dels goigs de avuy,
¡li prega que may duguis
la serp qu' en mon cor duch!

Plorós en terra 's postra
clavant al cel los ulls,
murmura un pare nostre...
y ab ira estreny los punys.

Qui aixís concebeix y aixís escriu, ab tanta sobrietat y ab tanta fermesa, ab una compenetració tan perfecta del fons ab la forma, no pot menos de figurar entre 'ls primers poetas del modern renaixement catalá.

Lo llibre, imprés ab espléndida elegancia, está adornat ab un sens fi de dibuixos primorosos que revelan també la personalitat del artista. La fantasia de Apeles Mestres ha fet maravellas.

Y no hem parlat del *Eptlech* del llibre.

Consisteix aquest en una poesia gallarda y armoniosa com á sèva. Lo poeta evoca 'ls temps feudals: veu reys y emperadors, juglars y cavallers: prenen cos lo castell y 'l claustre... Mes á lo millor:

«La flor del passat, de nou s' esponcella...
pero 'l cant del gall sona estrepitós;
y en mon arpa humil la corda més vella
s' ha romput en sech... La visió s' ha fos.»

Altres ideals cridan l' atenció del autor de las BALADAS:

«Torném á cantar la sublim bellesa
de tot lo que viu ignorat y en pau;
torném á cantar la Naturalesa
sobre 'ls camps en flor, sota aquest cel blau.»

Podrá 'l poeta cantar lo que més amor y més devoció li inspire; pero sa colecció de BALADAS quedarà sempre com á modelo de composicions plenas de fantasia, de originalitat, de inspiració y de hermosura de forma.

RATA SABIA.

LO BON MARIT.

Sent bon católich en Prats
y sent tot un caballer,
cansat ja de ser solter
va entrá al gremi dels casats.

Del amor en testimoni,
sempre halagava á sa esposa
per ferli més deliciosa
la vida del matrimoni.

Y compungit y ab esglay,
davant d' un Dèu que tenia,
pregant, deya cada día:

—¡Qu' ella no m' enganyi may!

Passant la vida ditxosa,
fentli tení ó no 'l resar,
un día al fi va observar
qu' un li buscava sa esposa,

y postrat davant son Dèu
va dí aquesta frasse extranya:

—Si acás ma esposa m' enganya
que no ho sápigas, ¡Dèu meu!

Y com si son Dèu fos sórt
ó què no 'l volgués sentir,
un día va descobrir
que li tacavan l' honor.

Ofés per desgracia tal,
en que sa infame senyora
en tal mal punt y en mal hora
li havia causat tan mal,

digué, ple de fé en excés,
davant de son Dèu postrat:

—¡Ara que ja m' enganyat
feu que no m' enganyi més!

J. PUIG CASSANYAS.

PRINCIPAL.

Los metjes están una mica enfadats á consecuencia dels experiments hipnótichs de 'n Donato. Diuhen los doctors en la ciencia de curar, que aquestas cosas no han de ferse á manera d' espectáculo públich: que 'ls coneixements científichs tenen la sèva esfera d' acció en la Academia, en l' Anfiteatro, en los gabinetes dels homes que 'ls cultivan. En regarlos á la voracitat del públich curios, á tant l' entrada, equival á rebaijarlos y en certa manera á prostituhirlos.

Donato no 's dona per entés y continua sos experiments maravellosos, cada día més interessants.

Segur estich que si un día 'ls metjes que l' atacan se li posan al davant, lo célebre hipnotizador, en la impossibilitat de convence'ls, los deixa adormits y ab la paraula á la boca.

N' hi ha que diuhen que á haver vingut Donato al mon tres ó quatre sigles endarrera, l' haurían cremat de viu en viu.

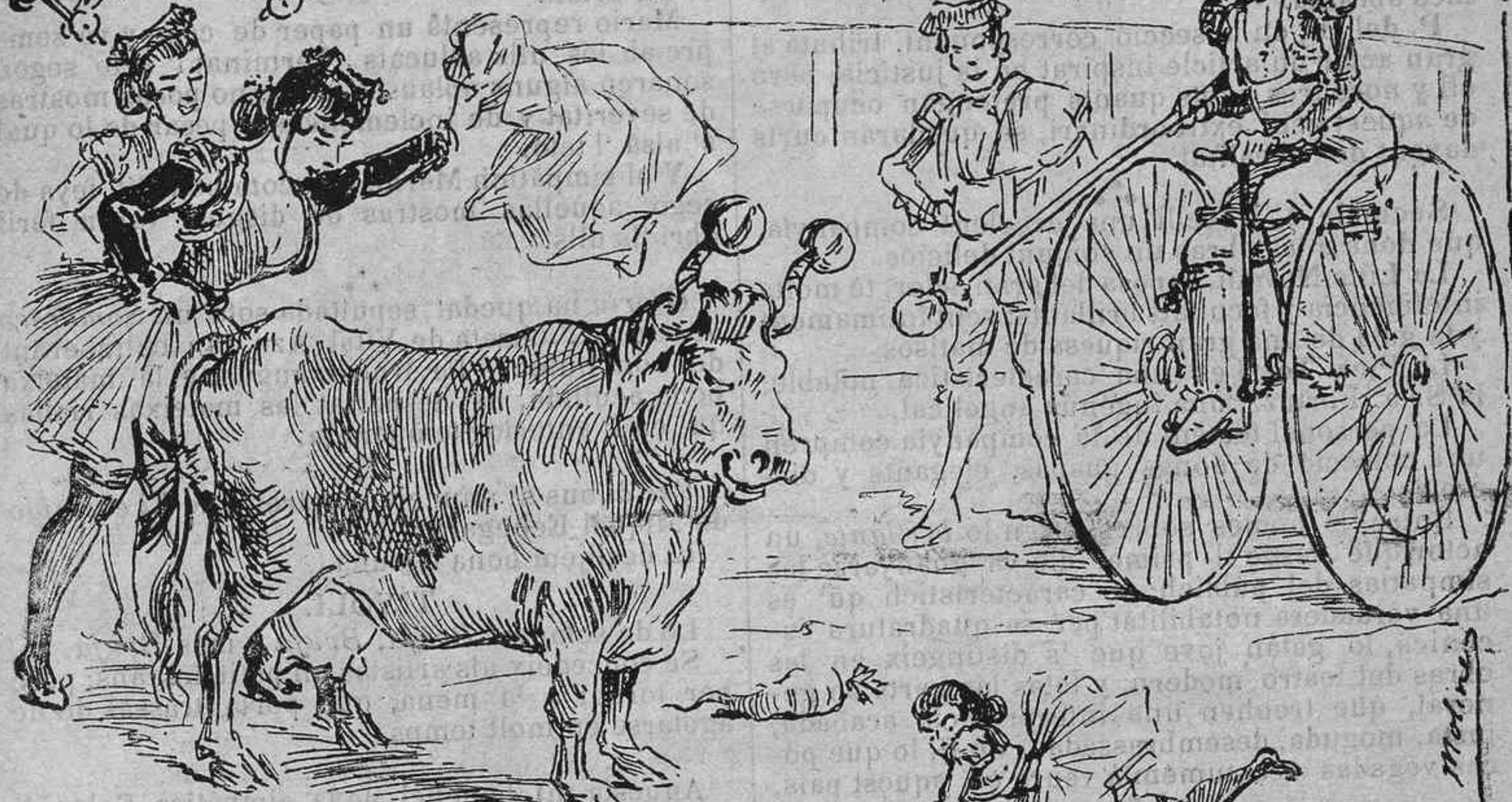
¡Impossible! Donato hauría sigut capás de hipnotisar al Tribunal del Sant Ofici.

¡Quín efecte per un drama!

LÍRICH.

Un periódich italiá que tinch á la vista, ho diu ab aquestas mateixas paraulas:

COURSES DE TAUREAUX À PARIS!

No se que volen aquests

¡Y que me'n fan de bestiesas!

¡Ay, que s'ha de patir en aquest món!

¡Senyor... y quin març!

Gracias a Deu que ja estém llestos!

A París lidiarán toros, pero sense fels'hi mal: ¡que 'n serán de salerosos uns toros tan... sense sal!

Madame

«Ermete Novelli es alguna cosa més que un artista; es l'artista.»

Conformes.

Cinch funcions porta donadas: cinch funcions, cinch sorpresas. ¡Quina varietat de tipus y quina perfecció dintre de cada un! Es senzillament fenomenal.

Lo teatro per ell no té secrets, ni dificultats. Fa lo que vol y ho fa com no ho faria ningú. L'adagi diu: «Qui molt abraça poch estreny.» Novelli es superior á l'adagi. Ell estreny més com més abraça.

P. del O., en la secció corresponent, tributa al gran actor un article inspirat en la justicia; pero ell y nosaltres y tots quants pretengan ocupar-se de aquest geni extraordinari, se quedarán curts davant de la realitat.

Secunda á Novelli una excelent companyia, que dona á las obras un conjunt deliciós.

La Lina Novelli, esposa del gran actor, té molta inteligencia y facultats brillants: sent íntimament y fa gala de una gran riquesa de matisos.

La Pieri Tozzi es una característica notable; la Srta. Fortuzzi una ingénua angelical.

Lo personal femení de la companyia compren una colecció de donas guapas, elegants y discretas.

Entre 'ls homes sobressurten lo *brillante*, un actor que desde 'l primer día va guanyarse las simpatias del públich; lo característich qu' es una verdadera notabilitat per sa quadratura escénica, lo galan jove que 's distingeix en las obras del teatro modern, y totas las parts en general, que treuhen una interpretació acabada, justa, moguda, desembrassada... en fi, lo que pocas vegadas acostumém á veure en aquest país.

Aquella part del públich—avuy com avuy la predominant—que sols va al teatro á riure, cal que no deixi perdre una sola de las comedias que posa la companyia Novelli. Es impossible qu' en lloch senti las pessigollas que sentirá per exemple, contemplant *La famiglia Barilotti*, *Durand é Durand* y altras farsas pèl mateix estil, interpretadas sense xocarrería, mantingudas en aquell just medi tan difícil de alcansar, entre la realitat y la caricatura.

Per dissapte 's prepara una funció especial dedicada á la premsa.

Forman part d' ella, á més de la comedia (¿comedia, senten?) *Gli ultimi momenti di Goldoni* y de una pessa, aquell preciós monólech *Simplicità* qu' es una de las més grans creacions de Novelli.

L' eminent actor pendrá part en las tres produccions que forman lo programa.

ESPANYOL.

Casi es una crueltat ocupar-se del drama *Gloria*, quan ja, per lo que á Barcelona respecta, está bèn mort y se li ha fet l' enterro.

Una vegada més l' eco del bombo tocat á Madrid no ha produhit efecte al arribar á Barcelona.

Gloria, ab sas pretensions de drama simbólich es una gran equivocació. Comensa per tenir un argument confós, ininteligible, laberíntich: l' atenció del públich s' extravía, desapareix tot interés, ve la fatiga y resulta estéril l' intenció del poeta, si es que n' ha tingut alguna, y aquells pensaments brillants, aquells *saetazos* afilats, aquellas imatjes qu' esmaltan lo diálech se perden miserablement entre las sinuositats y 'ls ac-

cidents de una acció mal concebuda y pitjor desarrollada.

L' autor de *Gloria* continua empunyant lo látigo contra la societat, que no sabem quin mal li ha fet, quan ab tanta constancia la fustiga. «Pero aquesta vegada—deya un espectador—en lloch de assotar á la societat s' ha fet mal á sí mateix »

Lo públich rebé *Gloria* ab desagrado.

Un detall:

Mario representa un paper de cego y va sempre ab los ulls aclucats. Terminat l' acte segon sonaren alguns aplausos entre no pocas mostras de severitat y de inclemencia, á pesar de lo qual s' alsá 'l teló.

Y al simpátich Mario, que com hem dit, feya de cego, aquellas mostras de disgust varen ferli obri 'ls ulls.

Gloria ha quedat sepultada sota un *Sombrero de copa*. L' obreta de Vital Aza, tan exhuberant de bon humor, ha trobat enguany la mateixa bona acullida, ha despertat las mateixas riallas qu' en l' anterior temporada.

Per dijous s' anuncia l' estreno de *El enemigo* de Miquel Echegaray.

Li desitjém bona fortuna.

TÍVOLI.

Lo de sempre: *Bruja, Bruja* y més *Bruja*.

Se concedeix als artistas un petit descans; pero per tornar á 'la mena, que porta trassas de no agotarse en molt temps.

Aquesta nit benefici de la simpática Soler di Franco ab la sarsuela: *El milagro de la Virgen*.

La beneficiada cantarà *Il baccio* de Ardití, de la manera qu' ella sab fero.

NOVEDATS.

La companyia d' ópera ha posat uns *Hugonots* que valen infinitament més que 'ls dos ralets que costan y un *Barbiere di Seviglia* ab lo qual ha reaparegut la Fons, aquella simpática artista de la veu fresca y galana que tantas simpatias ha sabut guanyarse, y en Carbonell, un *Figaro* complert, bèn cantat y sobre tot primorosament fet: aixó apart de 'n Brotat, que com á tenor lleuger cada día val més, y en Leoni y Campins que completan lo quadro.

Dilluns y dimars *Faust*, ab qual ópera debutá la Sra. Marra fentse aplaudir ab justicia per sa hermosa véu sobre tot en la corda aguda.

Tambè 'l barítono Bachs meresqué grans aplausos en lo paper de Valentin.

Es un cantant que farà rotllo.

En resum: treballa á Novedats l' antigua companyia del *Tivoli* y encare millorada.

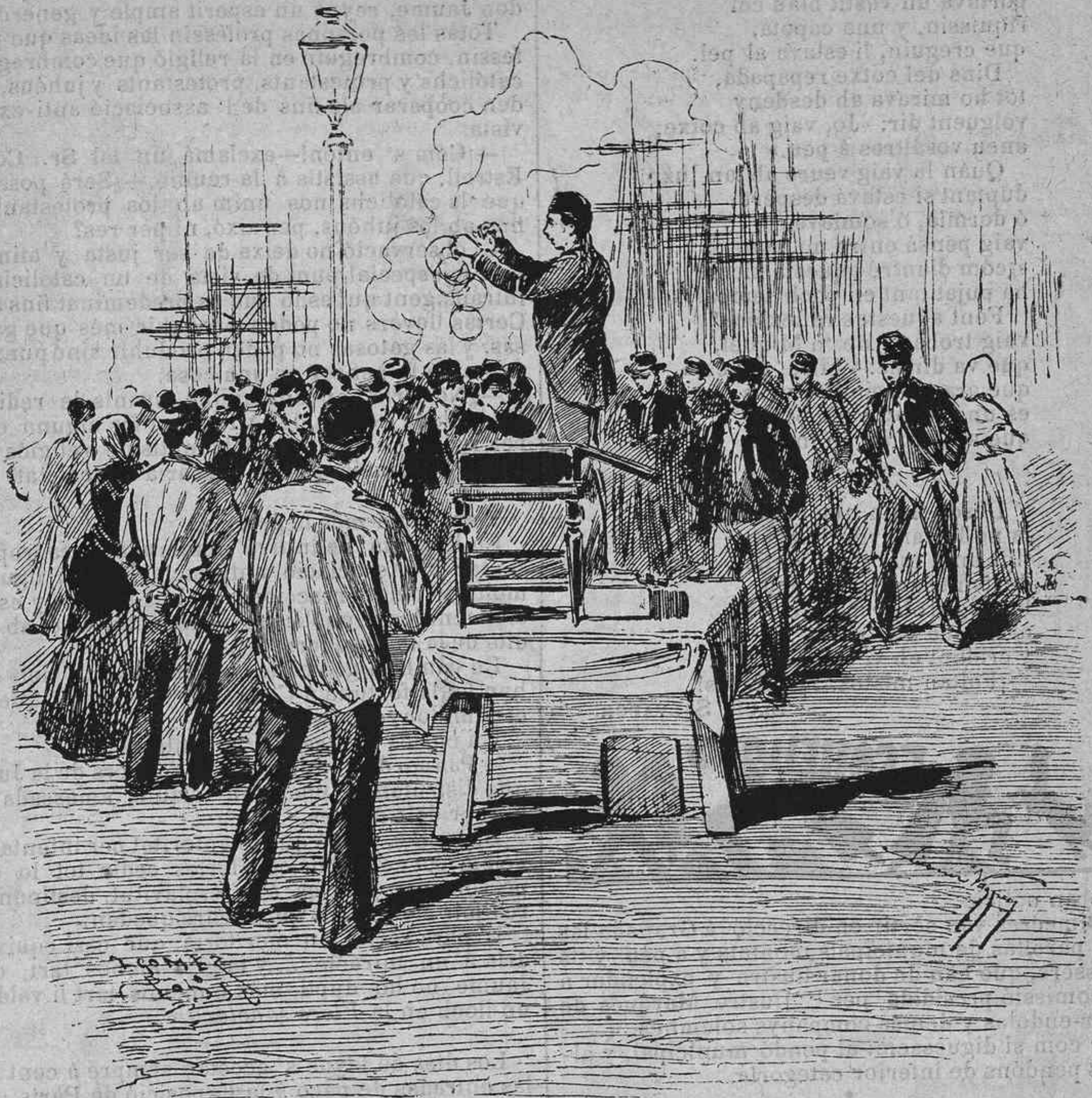
Perez Cabrero concerta las óperas y conduce l' orquesta ab la pericia de un mestre.

CATALUNYA.

Una ausencia, que per fortuna durará pochiés días, del eminent Vico, ha donat lloch á suspèn-dre de moment las representacions del aplaudit drama *A espaldas de la ley*, rebut pèl públich ab gran entusiasme.

Las representacions de aquesta obra afortunada se reanudarán dissapte, ab la circunstancia de que 'ls autors Srs. Velilla y Escudero, assistirán al teatro, desitjosos de correspondre als aplausos del públich de Barcelona.

DAVANT DE LAS DRESSANAS.

Fa jochs de mans, diu discursos
y ven una pasta nova
que mata 'ls cuchs, cura 'ls callos...
y treu tacas de la roba.

Dissapte, donchs, funció solemne en lo *Teatro de Catalunya*.

CIRCO EQUESTRE.

Lo debut de la familia Nayel's es l'aconteixement de la senmana. Se compón la citada familia de dos homes y quatre nens qu'executan traballs de agilitat y forsa tan sorprendents y extraordinaris, al mateix temps que revestits de un caràcter tal de novetat, que seduheixen al públich y 's fan aplaudir extraordinariament.

Item més: los atractius del Circo del Sr. Alegría s'han aumentat ab lo clown Billy Hayden, un dels més notables que trepitjan l'arena.

Y encare s'anuncian nous debuts, que si son tan acertats com los de que acabém de fer mérit, prometen una excelent temporada d'estiu.

CONCERTS D' EUTERPE.

Lo segón día de Pasqua se doná en lo *Teatro del Tivoli* 'l primer de l'actual temporada, baix la direcció del mestre Goula (fill).

Los coros cantaren ab molt ajust y notable afició las pessas del programa y 'l públich demaná ab insistencia la repetició de la titulada «*Lo cantor del poble*,» deguda al mestre Goula (pare).

Felicitem als coristas d' Euterpe que ab tan brió mantenen las tradicions de son mestre, l'immortal Clavé.

N. N. N.

METAMÓRFOSIS.

Passejantse per la Rambla ab un cotxe descubert vaig veure á la Petronila, la filla de 'n Josepet, un manobré molt bon home y que, segóns tinch entés, passava tanta miseria que va morir-se de fret.

Donchs, com dich, la Petronila portava un vestit blau cel riquíssim, y una capota, que creguin, li estava al pel.

Dins del cotxe repapada, tot ho mirava ab desdeny volguent dir: «Jo, vaig ab cotxe; aneu vosaltres á peu.»

Quan la vaig veure ab tan luxu, duptant si estava despert ó dormia, ó somiava, vaig pensá entre mí mateix: «¿cóm dintre aquesta xicota ha pujat tant en poch temps?»

Fent aquestas reflexions vaig trobar á ne 'n Miquel, que va dirme:—Mira, aquesta que ara passejantse veus, es una *cocotte* famosa, que ara viu ab un inglés.

Desde 'l día que jo parlo ja no la vaig veure més, fins anit, que ¡mal viatge! devían ser prop las deu, la vaig trobar mal vestida, arrimada á la paret y cridant ab veu molt fosca:

—¡Faltan mistos... y llibrets!

LLUÍS SALVADOR.

Gran noticia.

Dimecres van sortir en direcció á Granada las dos parellas de municipals montats y á peu y 'ls massers, que han de donar llustre y esplendor á la comissió presidida per l' Ilustre Marqués de Oler-endolas y demés companys solemnes.

O com si diguessem: al pendó municipal, y altres pendóns de inferior categoria.

Un' altra noticia:

Ha comensat ja la *toilette* dels gegants que han de sortir en la próxima professó de Corpus.

Segóns noticias, los gegants permanixerán vestits y pentinats fins que de retorn de Granada arribi á Barcelona 'l ciudadá benemérit.

Puig s' ha decidit que 'l día de l' arribada 'l vagin á rebre.

Una companyia extranjera ha fet proposicions al Ajuntament pera pavimentar los carrers de la ciutat per medi de acer.

Si passa avant lo projecte exclamará un regidor:

—Adèu per sempre, tarugos del meu cor.

Definitivament s' ha constituhit á Barcelona una gran Junta pera secundar los propòsits del cardenal Lavigerie encaminats á combatre l' esclavitut en los pobles africáns.

Pensament noble y generós que mereixerá l' aplauso de todas las personas amigas de la llibertat y de la dignitat humana.

En la reunió celebrada, baix la presidencia de don Jaume, reyná un esperit ample y generós.

Totas las personas professin las ideas que professin, combreguin en la religió que combreguin, católics y protestants, protestants y juhéus, poden cooperar als fins de l' associació anti-exclavista.

—¡Cóm s' entén!—exclamá un tal Sr. Coll y Estrell, que assistia á la reunió.—¿Será possible que 'ls católics nos uním ab los protestants y fins ab los juhéus, per aixó, ni per res?

L' observació no deixa de ser justa y atinada baix lo especial punt de vista de un catolicisme intransigent qu' es lo que ha predominat fins ara. Certas llevors no poden produhir més que gatas, y las gatas no poden produhir sinó punxas.

Y aixó fa pensar en una cosa:

—¿No sería convenient que avants de redimir als esclaus negres del Africa, se fes alguna cosa per redimir als esclaus del fanatisme religiós que tantas desgracias poden causar á la societat?

Y ara va la més negra.

En la Junta definitiva nombrada pera representar l' Associació anti-exclavista hi figuran molts elements reaccionaris. Los liberals y especialment los republicáns poden contarse ab los dits de la má esquerra.

En cambi 'l gremi de *ex-americanus*, dels que han fet la fortuna á Cuba, es l' agrupació que hi está millor representada.

Un curiós l' altre día 'ls contava.

—Passan de una dotzena 'ls senyors de la Junta que disfrutan de una gran fortuna amassada ab lo suor dels negres.

D. Jaume, vosté que tèn autoritat per intentarho veji si pot convertirlos y ferlos cedir tot lo que posseheixen gracias á la esclavitut, destinantho redimir als esclaus qu' encare quedan.

L' obra sería tan meritoria, que casi equivaldria á un miracle.... y més ó menos tart, don Jaume, no ho dupti, més ó menos tart li valdria un lloch en la *Flors sanctorum*.

Los días de feyna s' acostan sempre á cent mil las entradas de pago á la Exposició de París.

Y en quant als días festius passan de 300,000.

Com á Barcelona.

¿Veritat, Quico?

Un detall digne també de consignarse.

Apesar del éxit fabulós de la Exposició l' alcalde de París no faroleja, y apenas dona banquetes, limitantse als més indispensables que imposan lo bèn veure y la cortesia.

Igual que á Barcelona.

¿Veritat, golafre?

Tením que formular una queixa.

Lo corresponsal de Gelida 's plany de que son moltas las senmanas que no arriba á las sévasmans lo paquet ab las ESQUELLAS.

Y com sia que nosaltres lo portém puntualment á l' administració de correus, al Sr. Administrador del ram li toca averiguar ahont se verifica un escamoteig no autorisat per la ley.

Y que, la veritat, ni á nosaltres, ni al corresponsal de Gelida 'ns fa cap gracia.

Lo ministre de Hisenda ha presenciat l' acunyació de una moneda d' or de 20 pessetas.

Ell l' ha vista neixer.

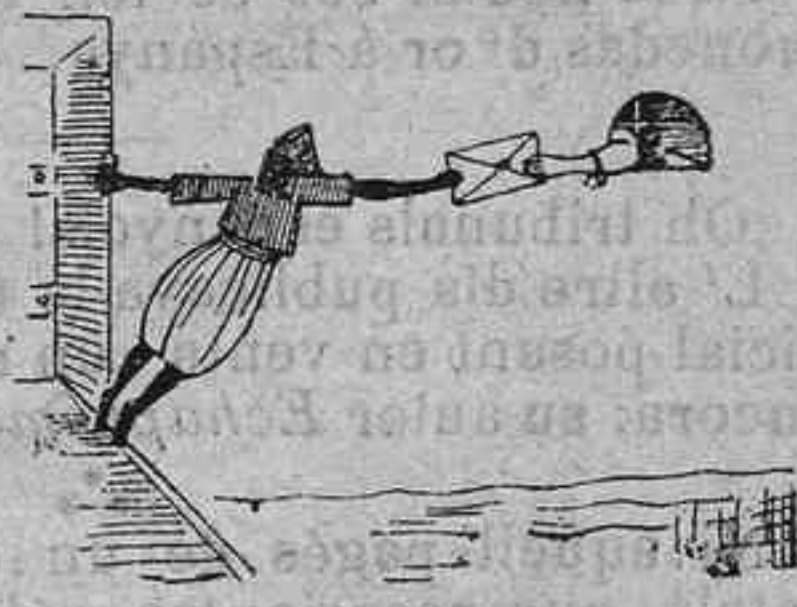
LA FUGA DE LA ODALISCA.

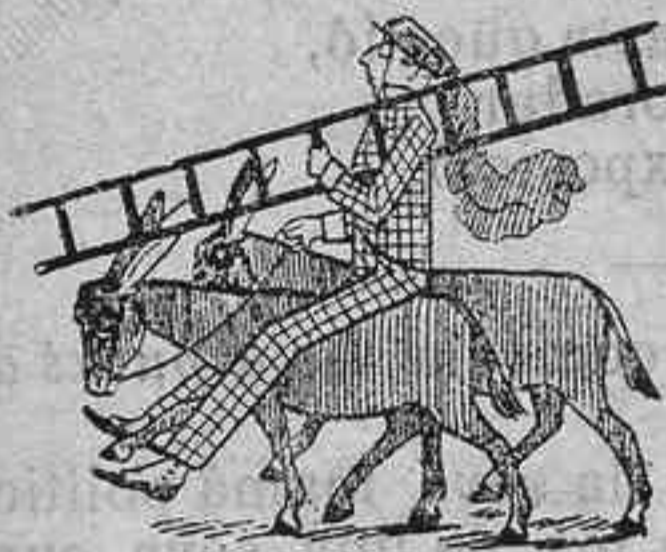
1.—¿Ho enténs? Se diu Zoráida... ¡A veure si la portas depressa!

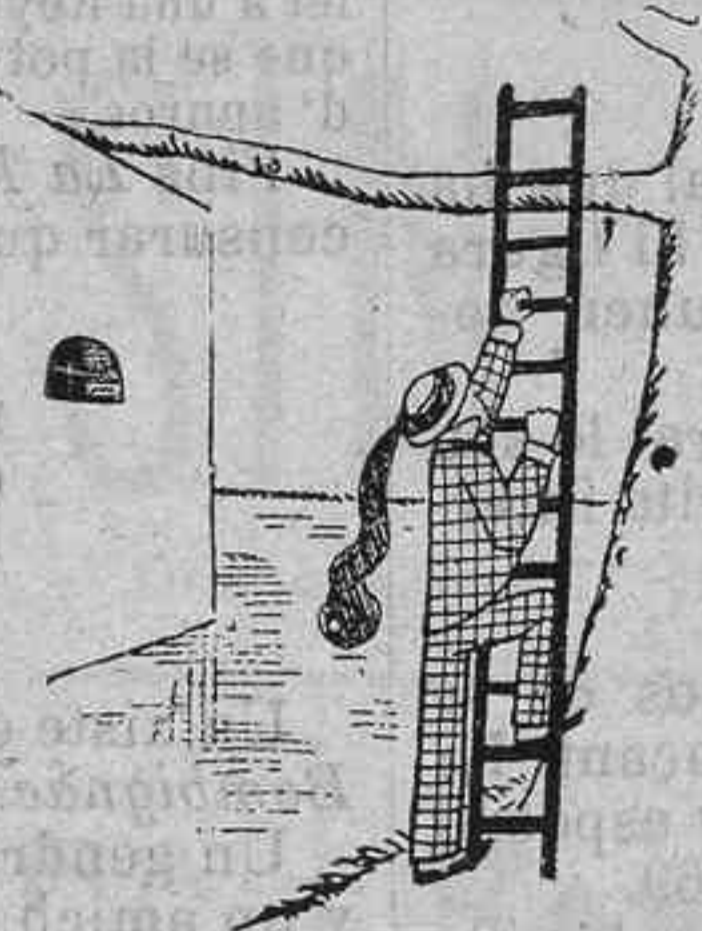
2.—¡Quin moret més liquero!

3.—¡Tingui! Es d'aquell inglés que diu que vosté ja sab!

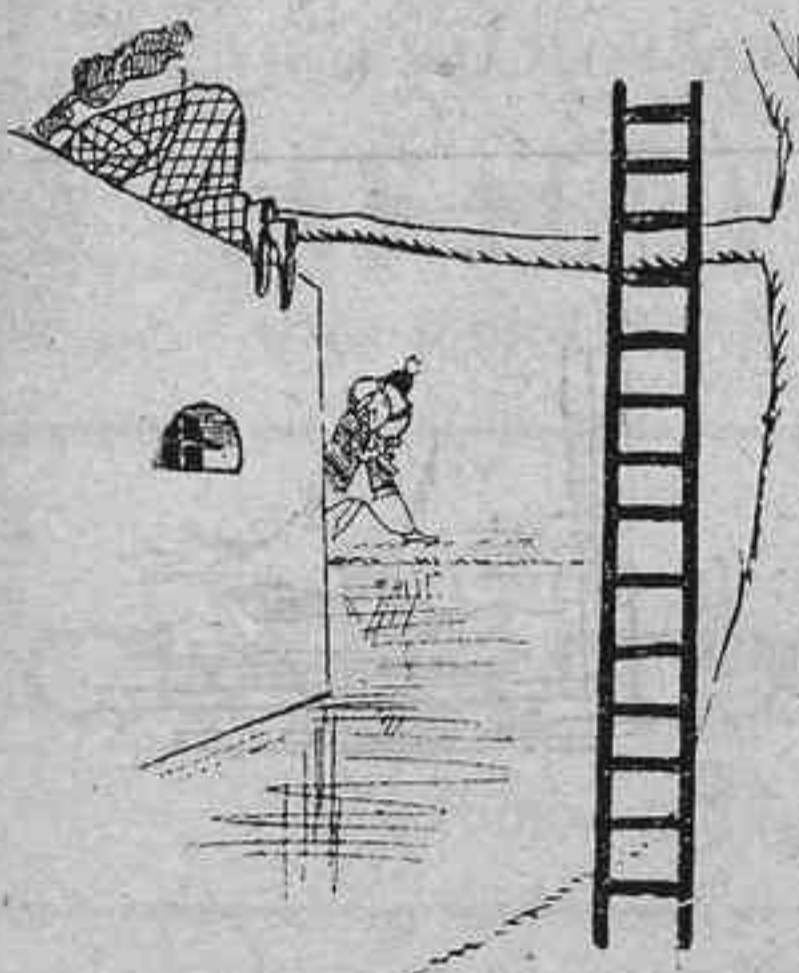
4.—Apa: ara ja está avisada. ¡Aném'hi!

5.—¡Ja ho sabía jo que havia pres bè la mida!...

6.—¡Si ara queya á baix! ¡Quin xap!

7.—¡Zoráaaaaida! ¡Enlles-teixte, que 'l moro 'm vè á la saga!

8.—¡No t' escaparás, cristiá del dimoni!

9.—Aixís li tallo la retirada.

10.—¡Tè, tè y tè! Ara que fugil...

11.—¡Patatxop!

Pero lo qu' es los espanyols no la veurém correr.

Ni la néu al sol se fon tan depressa, com las monedas d' or á Espanya.

¡Oh tribunals espanyols!

L' altre dia publicava la *Gaceta* un anunci judicial posant en venta «un reloj de metal blanco, áncora: su autor *Echappement*.»

Ni aquell pagés de un célebre caricaturista catalá, que passejantse pèl cementiri y contemplant las rengleras de ninxos deya:

—¡Verge Santíssima, y quína familia tan desgraciada la familia R. I. P.! Ella sola ompla casi todas las sepulturas.

En lo document relatiu al Palau Real que ha entregat D. Francisco á la reina regent hi figura un concepte que 'ls barcelonins deuen conèixer.

En ell se diu que Barcelona ha recobrat lo sèu antich barri de la Rivera «gracias á la alta intervenció de vuestra majestad.»

¡Lo que pot la cortesía exagerada!

Quan Barcelona recobrá 'ls terrenos de la Ciutadela lo trono d' Espanya estava vacant. La cessió dels terrenos se degué á una llei especial votada per las Corts constituyents de 1869.

Pero ¡qué s' hi farà! No hi ha com cambiar la sançh vermella per sançh blava, per olvidarho tot, fins los temps gloriosos de la Revolució de Setembre.

En lo poble de Roa han sigut condemnats á mort deu reos.

¡Quína ganga pèls partidaris acérrims de la terrible pena!

Deu plats en un sol ápat.

¡Alsa goluts!

Parlant la *Renaixensa* del rumbo del arcalde, diu:

«A Madrit hi han portat regalos pera tothom, álbuns, diplomas, medallas, tot de gran riquesa, com que Barcelona paga: y alguns d' una riquesa ridícula, com la medalla á la Reyna, que diuhen feya *siscents* duros d' or, lo que es de molt mal gust, puig als Reys, los regalos no se 'ls hi fan pe'l preu, sino per lo que signifícan; fet entre particulars, se calificaría de regalo d' un *parvenu*; fet á una Reyna se pot pendre com un insult, suposant que se la pot vendre, quan necessiti metálich, en un dia d' apuros.»

Fins *La Renaixensa* ha hagut de acabar per censurar que l' Arcalde tinga las mans foradadas.

Pero déu considerar mirant bé aquesta qüestió, que se li van foradar llavors de l' Exposició.

Un xiste de la preciosa comedia *Lo diputat de Bombignac*.

Un gendre está cuyt de la sèva mamá política y un amich sèu solicita la má de una sèva cunyada.

—Accedeixo ab lo casament—diu lo gendre—pero ab una condició: que 'ns hem de partir la sogra: mitja per barba.

CONFIDENCIA.

—¿Sabs, noy, que avuy hi reparat que ja 't surten alguns pèls blancs?

—¿Ahont?

—¡Ahont vols que sigui! Al bigoti.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, 20, Barcelona. LLIBRERIA ESPANYOLA

ANUNCIS

HECTOR MALOT

SIN FAMILIA

Dos tomos en 8.º magnificamente ilustrados, Ptas. 7.

ANTONIO DE SAN MARTIN

LA RAZA IMPURA

LUCRECIA BORGIA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1. (Cubierta al cromo).

HENRY DE KOCK

Hombres y Perros

Un tomo 8.º, Ptas. 1. (Cubierta al cromo).

EMILIO GABORIAU

LA CANALLA DORADA

Dos tomos en 8.º, Ptas. 5.

JORGE SAND

JUAN DE LA ROCA

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

JUAN VALERA

CARTAS AMERICANAS

Un tomo en 8.º esmeradamente impreso sobre papel satinado, Ptas. UNA.

APELES MESTRES

BALADAS

ILUSTRADAS

ab 60 composicions

PER

L' AUTOR

Un tomo en quart, magistralment imprès sobre magnífich paper

Preu 6 pessetas.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DESIGUALTATS.

—Jo canto tota la nit
y visch ab penas y apuros,
y en Gayarre canta un' hora
y guanya la mar de duros!

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Can-to-na-da.*
2. ID. 2.ª—*Lla-pi-de-ra.*
3. ANAGRAMA.—*Causa-Acusa-Aucas.*
4. ENDAVINALLA.—*Bomba.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La pena de mort.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cap-del-mon.*
7. CONVERSA.—*Majordona-Tano.*
8. GEROGLÍFICH.—*Per ossos las fossas.*

XARADAS.

I.

Als socis de la societat PERAL.

Ara que per fi hem lograt
fundar una societat,
si volém que vagi bè
es precis vigilá que
ningú salti á lo pactat.

Si aném tots quatre á la una,
y xiulém al qui 's descarta,
lograrém. ab prou fortuna,
qu' allí dins semblém tots d' una
prima-dos-tercera-quarta.

Com que venen moltes donas

ja tenim crech lo milló;
tenim *quatre* més d' aixó
que son noyas molt bufonas
y no dihen may que «no.»

Qui ve *quatre* la *Peral*
ab totes se pot *Total*
sense pór d' endursen mico;
l' única cosa de mal
qu' he notat y que critico,
es qu' algunas qu' allí venen
cada festa, s' entretenen
molt sovint *quatre-cinch-hu*
un y altre. sens' que ningú
los demani 'l dret qu' hi tenen.

Aixó *quatre-dos* me *prima*
poca gracia, la vritat,
y algun cop m' hi preguntat
si cap noya que s' estima
se permet tal llibertat.

Pèl demés tothom abona
que tenim allí las noyas
més finas y bonicoyas
que 's veuen á Barcelona,
y jo que per una dona
(entenguis bè, si m' agrada),
faig qualsevol caparrada,
si no degués á un parent
certas *dos-sexta* girada...
Hu-cinch-quatre un pensament.

Si senyors, sí, triaria,
entre ellas la meva esposa,
y saben quína seria
la que ab *dos* se casaria?...
¿No?... ¡Homes, la més hermosa!

MARANGI.

II.

—*Dos-tercera* tot tan bona
hu-prima tè la *Dos-hu*.
—Li ha regalada 'l seu home
que dihen que té molt gust.

ORALIZE UGUEDEI.

ANAGRAMA.

Passant pèl carrer de *Tot*
—*Tot*-criðan desde un balcó:
jo que ho faig, y á sobre 'm cau
un llquit d' estrany coló'
y una targeta que deya:
«*Total* si li fa picó.»

MAGINET PETIT.

MUDANSA.

Comprant *total* per sopá'
va perdre la Serafina
de *tot* una paperina
pèls canaris de 'n Julia.

SALDONI DE VALLCARCA.

TRENCA-CLOSCAS.

ANA CABRÉ Y PADRÓ.

OLOT.

Formar ab aquestas llettras lo títul de una sarsueleta
catalana.

L. P. C. PELADA.

GEROGLÍFICH

XIM noy PLES

B

III

K

III

DAMAS

CARTAS.

J. TERRI.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.